

CELJSKA MOHORJEVA DRUŽBA

— Prva slovenska založba —

BREDA PUGELJ: CESTA DO PROGE

Podatki o knjigi

- Naslov: Cesta do proge
- Avtorica: Breda Pugelj
- Urednica: Saška Ocvirk
- Format: 135 mm x 210 mm
- Vezava: trda
- Število strani: 304
- ISBN: 978-961-278-599-4
- Cena: 25 €
- Založnik: Celjska Mohorjeva družba
- Leto izdaje: 2022

Kontakt

Uredništvo

T 03 426 48 00

urednistvo@celjska-mohorjeva.si

Po istih cestah hodimo skupaj, a je vsak zase sam

Tri ženske, tri usode. Tri življenjske zgodbe iz mesta ob cesti, ki vodi do železniške proge, rahlo zadenejo druga ob drugo. Marina, Katja in Veronika se morajo vsaka zase v Ibsnovi maniri soočiti z usodnim dogodkom iz svoje preteklosti. V inventuri svojih frustriranih in zapletenih življenj se spopadajo s travmatični vojnimi izkušnjami, odsotnimi očetovskimi figurami in fatalnimi materami. Novele pritegnejo s svojo danes vse pomembnejšo problematiko staranja in osamljenosti ter analizo odnosov med žensko in moškim. Vanje je vsajen globok humanizem. Nekoliko poznen, a vsekakor uspešen literarni debi dramske igralka Brede Pugelj. (Tone Partljič)

Vse se začne s preprirom v avtoričini glavi. Tam se rodijo tri ženske, preproste in vsakdanje, pa vendar tako zapletene in ujete v mreže svojih usodnih dogodkov iz preteklosti. Marina, zdravnikova hči, je bila plesalka, ki se je odlikovala kot partizanska bolničarka. Po vojni je bila vzorna mama samohranilka, vse do nekega nerazumljivega trenutka, ko se je popolnoma spremenila. Otroka je poslala v rejo k sestri, se zaprla med štiri stene in s kupovanjem velikih količin alkohola spodbujala ne prav laskave govorice. Ko se veliko pozneje na njenih vratih prikaže odrasel sin s svojo partnerko, je končno čas za odkrite karte.

Tudi učiteljica Katja je po invalidski upokojitvi svojo bolečino zaprla med štiri stene. Ko je nepojasnjeno in nenadoma umrla njuna dojenčica, sta z možem vsak zase in vsak po svoje pestovala bolečino. Ko nekega dne na njuna vrata potrka mlado dekle z otrokom v naročju, vanjo zreta dva odtujena sostanovalca brez vsake iskre življenja. Bo otročiček, ki kljub njunemu odporu za več dni ostane v njunem varstvu, zmogel razbiti led v njunih dušah ter ozdraviti bolečino, ki se je zažrla vanju?

Veronika je ostarela knjižničarka z odtujenim sinom edincem, ki živi na drugem koncu sveta. Ob napredovali

Parkinsonovi boleznijo ujamemo med natančnimi pripravami na zadnji dan njenega življenja. Kako se bo končala njena zadnja pot do proge?

V zgodbah treh žensk avtorica naniza celo vrsto motivov, ki nam vedno znova globoko zarežejo v življenje, pa se o njih tako redko pogovarjamo. Zdaj je priložnost ...

O avtorici

Breda Pugelj, rojena 1934 v Ljubljani, je upokojena dramska igralka. Igralsko pot je začela kot članica SLG Celje, potem se je zaposlila v Drami SNG Maribor, kjer je ostala stalna članica do upokojitve leta 1992. Njena biografija vsebuje dolgo vrsto najrazličnejših vlog, vse od naivk in karakternih vlog pa do osrednjih likov najbolj znanih klasičnih dramskih del. Pozneje je začela raziskovati vlogo umetnosti v psihoterapiji in se posvetila psihodrami, plesni in glasbeni terapiji. Veliko se je ukvarjala z gledališko dejavnostjo za otroke in mladino. Prevedla je več kot trideset književnih in dramskih del ter strokovne literature. Doslej so izšli njeni deli za otroke *Škrat Matevž* in *Razigrana abeceda* ter *Želim, hočem, zmorem*, dramska besedila, napisana za uporabnike VDC »Polž«. Cesta do proge je njen romaneskni prvenec.

Iz knjige

Marina za trenutek molči, potem se zasmee. Sprva tiho, skoraj hlipaje, potem vedno glasneje. Ne more se več ustaviti.

Vsi trije strmijo vanjo. Ne razumejo. Njen smeh jih bega. Prva se spet znajde Barba. »Zakaj je to tako smešno? Saj ni ne prvi ne zadnji.«

Marinin smeh pojenjuje. Potem tiho, počasi, skoraj zlog za zlogom reče: »Moj otrok hoče v Nemčijo! In vse se je zgodilo samo zato, da moj otrok ne bi šel ...« Spet se tiho zasmee. Kratko, bridko. Potem dolgo, zelo dolgo spet nihče ne reče nič. Mrak se gosti. Lojz ves čas molči. Zaveda se, da k temu družinskemu obračunu ne spada, in nekako čuti, da bi moral Marini stati ob strani. Ampak zdaj ... zdaj ne more več ... Noče več slišati tistega, kar bo sledilo. Zravna se na stolu in tiho reče: »Marina, jaz bi zdaj šel. Jutri ... zaradi hiše ... se bom oglasil.« Vstane.

Marina ga pogleda: »Prosim, Lojz, ostani!«

»Poglej, Marina, to so vajini problemi. Najino staro tovarštvo sodi v neko drugo poglavje.«

Marina ga s komaj opaznim nasmehom prekine: »Prosim te, Lojz, sedi spet. Ne bo dolgo trajalo. Moj prijatelj si, rekla bi, da edini. In glede hiše ... Ko jo boste podrli, bo tako vse prišlo na dan.«

Lojz začuti, kako stiska v njem narašča, a kljub temu sede. Tudi v Matjažu se nemir stopnjuje: »O čem pa pravzaprav govoriš?«

»O čem govorim?« Marina se bežno nasmehne. Njen glas je miren, brez napetosti ali zadrege, kot da ji je v olajšanje, ker je končno prišel trenutek, za katerega je vedela, da bo nekoč moral priti. »O tem, da ti tvoj oče v Nemčiji ne bo pomagal.«

»In zakaj ne? Saj ne moreš vedeti ...«

»Vem. Ker ga ni tam.«

»Torej veš, kje je?«

Marina povsem mirno odgovori: »Tukaj.«

(Stran 81)